

Praca domowa : Noxa

A. Candidus, niewolnik Paulusa, ma w swoim *peculium* o wartości 1000 niewolnicę Syrę, niewiele zresztą wartą. Candidus pożyczył od Septimusa 1000 na zakup mąki do prowadzonego gospodarstwa. rozważ następujące sytuacje:

1. Syra ukradła Sextusowi złoty pierścień wartości 200.
2. Candidus polecił Syrze ukraść ten pierścień.

B. Gaius, syn Sextusa, będący pod jego władzą, zabrał rydwan swego ojca, by wziąć udział w zawodach. W czasie wyścigu rydwan uległ zniszczeniu. Jakiś czas później Gaiusa adoptował Marcus. Już po dokonaniu adopcji Sextus dowiedział się o kradzieży Gaiusa. Wystąpił więc z *actio noxalis ex lege Aquilia* przeciwko Marcusowi. Kto wygra proces? Uzasadnij odpowiedź.

C. Niewolnik Gaiusa, Onesimos, ukradł Marcusowi 5 000 sesterców. Następnie Gaius podarował Onesimosa Titiusowi, ten zaś mancytował go Marcusowi. Przeciw komu Marcus może wnieść skargę z tytułu kradzieży? Uzasadnij odpowiedź.

G. 4.78: *Ale jeśli szkodę wyrządzi syn wobec ojca albo niewolnik wobec pana, nie powstaje żadna skarga, żadne bowiem zobowiązanie nie może powstać między mną, a tym, który jest pod moją władzą. I dlatego, gdyby się znalazł pod władzą innego albo stał się osobą autonomiczną, nie można prowadzić postępowania ani z nim samym, ani też z tym, w czyjej się znajduje władzy. Można zatem zapytać, czy skarga wygasa czy spoczywa, jeśli cudzy niewolnik albo syn dopuści się szkody wobec mnie, a potem znajdzie się pod moją władzą. Nasi nauczyciele sądzą, że wygasa, ponieważ dochodzi do sytuacji, w której od samego początku nie powstałaby i zatem choćby wyszedł spod mej władzy, nie mogę wszcząć procesu. Autorzy drugiej szkoły sądzą, że dopóki byłby pod moją władzą, skarga spoczywa, ponieważ ja sam ze sobą nie mogę się procesować, jednak skoro wyjdzie spod niej, skarga odżywa.*